

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Π/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Π. Αγγελόπουλος
Αν. Πασχαλίδου
Τηλέφωνο: 210-3442248
210-3443422

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 12-12-2016
Αρ. Πρωτ. 211552/Δ2

ΠΡΟΣ:

- Περιφερειακές Δ/σεις Εκπ/σης
- Σχολ. Συμβούλους Π.Ε. & Δ.Ε. (μέσω των Περιφερειακών Δ/σεων Εκπ/σης)
- Δ/σεις Π.Ε. & Δ.Ε.
- Σχολικές μονάδες Π.Ε. & Δ.Ε. εντός των οποίων λειτουργούν Δομές Υποδοχής για την Εκπαίδευση προσφύγων (μέσω των Δ/σεων Π.Ε. & Δ.Ε.)

ΚΟΙΝ.:

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής
Πολιτικής
info@iep.edu.gr

ΘΕΜΑ: Οδηγίες διδασκαλίας για το Διδακτικό Αντικείμενο της Μουσικής για το ΔΗΜΟΤΙΚΟ και το ΓΥΜΝΑΣΙΟ στις Δομές Υποδοχής Εκπαίδευσης Προσφύγων (Δ.Υ.Ε.Π.)

Μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 40/06-10-2016 του Δ.Σ) σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες διδασκαλίας **για το Διδακτικό Αντικείμενο της Μουσικής για το ΔΗΜΟΤΙΚΟ και το ΓΥΜΝΑΣΙΟ στις Δομές Υποδοχής Εκπαίδευσης Προσφύγων (Δ.Υ.Ε.Π.)** για το σχολικό έτος 2016-2017.

Γνωστικό αντικείμενο: ΜΟΥΣΙΚΗ

Βαθμίδες Εκπαίδευσης: Δημοτικό - Γυμνάσιο

Τάξεις: Α' - Β' Δημοτικού (6-8 ετών), Γ' - Δ' Δημοτικού (8-10 ετών),

Ε'- Στ' Δημοτικού (10-12 ετών) και Γυμνάσιο (12-15 ετών)

Το προτεινόμενο πρόγραμμα για τη Μουσική δεν είναι δεσμευτικό ως προς τη διδακτέα ύλη και αφορά τους μαθητές όλων των βαθμίδων που φοιτούν στις ΔΥΕΠ.

Οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς όσον αφορά τη Μουσική:

ΜΟΥΣΙΚΗ

1. Εκπαιδευτικό και Ερευνητικό Υλικό που αποτιμήθηκε για το μάθημα των Εικαστικών:

-Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της ΜΟΥΣΙΚΗΣ για όλες τις βαθμίδες της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης σύμφωνα με το «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21^{ου} αιώνα) Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, Οριζόντια Πράξη» MIS 295450

-Οδηγός Εκπαιδευτικού για το μάθημα της ΜΟΥΣΙΚΗΣ σύμφωνα με το «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21^{ου} αιώνα) Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, Οριζόντια Πράξη» MIS 295450

-Τα ισχύοντα Α.Π. (ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ) του μαθήματος της Μουσικής

2. Η διδασκαλία των μαθημάτων Αισθητικής Αγωγής (Θέατρο – Μουσική - Εικαστικά) στις δομές υποδοχής:

Στις δομές υποδοχής θα φοιτήσουν παιδιά από 7-12 ετών (Δημοτικό) και 12-15 ετών (Γυμνάσιο). Οι τάξεις θα οργανωθούν ηλικιακά ως εξής: 6-8 (αντιστοιχεί σε Α' - Β' Δημοτικού), 8-10 (Γ' - Δ'), 10-12 (Ε-Στ) και 12-15 (Γυμνάσιο).

Στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο η Αισθητική Αγωγή έχει από δύο (2) ώρες διδασκαλίας.

3. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι οργανωμένο σύμφωνα με την ηλικιακή οργάνωση των τάξεων στις Δομές Υποδοχής Εκπαίδευσης Προσφύγων και σε αυτό το πλαίσιο προτείνονται ενδεικτικές δραστηριότητες Μουσικής για όλες τις τάξεις. Το πρόγραμμα αξιοποιείται πλήρως από τους εκπαιδευτικούς Μουσικής.

Στις Δ.Υ.Ε.Π. για την Αισθητική Αγωγή προβλέπονται δύο (2) ώρες διδασκαλίας, τόσο για το Δημοτικό όσο και για το Γυμνάσιο. Οι ώρες που προτείνονται ανά ενότητα στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών δεν λειτουργούν δεσμευτικά για τον εκπαιδευτικό, ο οποίος αποφασίζει κατά βούληση ποιες και πόσες δραστηριότητες θα πραγματοποιήσει και πόσο χρόνο θα αφιερώσει σε κάθε δραστηριότητα.

Διδακτικό μαθησιακό αντικείμενο: Μουσική

Η Μουσική, ως στοιχείο πολιτισμού, δεν είναι απλά μια μορφή τέχνης και αυτοέκφρασης, αλλά και ένα δομικό στοιχείο στην εκπαίδευση άρρηκτα συνυφασμένο με τη σκέψη και τη φιλοσοφία, την αρετή, την ευφυΐα, τη διαμόρφωση του χαρακτήρα και την ολοκλήρωση της προσωπικότητας του μαθητή. Αποτελώντας αναπόσπαστο μέρος της ζωής του, είναι καθημερινά παρούσα ως μορφή επικοινωνίας, έκφρασης σκέψεων και συναισθημάτων, ψυχαγωγίας, άσκησης κριτικής και ανταλλαγής απόψεων.

Γενικοί διδακτικοί στόχοι

Ο μαθητής /μαθήτρια:

- να αποκτήσει αντίληψη του ήχου ως προς τη χροιά, το ύψος, το χρόνο, την ένταση
- να αποκτήσει την ικανότητα να χρησιμοποιεί δημιουργικά τα μέσα παραγωγής ήχου: φωνή, σώμα, μουσικά όργανα
- να αποδίδει τα διάφορα ρυθμικά σχήματα ως προς το χρόνο και το ρυθμό και να τα ερμηνεύει με διάφορα μέσα, όπως το σώμα, τη φωνή, τα μουσικά όργανα
- να καλλιεργηθεί ακουστικά και φωνητικά, ώστε ν' αποδίδει, κατά το δυνατό, τους διάφορους μουσικούς ήχους
- να συνειδητοποιήσει τη βασική κατασκευή και λειτουργία της μελωδίας
- να μπορεί να δημιουργεί και να εκφράζεται μουσικά
- με βάση τον λόγο (λέξεις, φράσεις) να δημιουργεί ρυθμούς χρησιμοποιώντας τη φωνή, το σώμα, τα μουσικά όργανα
- να ερμηνεύει μουσική με κίνηση αναπτύσσοντας την τεχνική να χρησιμοποιεί το σώμα του ως εκφραστικό μέσο, συνδυάζοντας παράλληλα χαρακτηριστικά της μουσικής και κίνησης (δημιουργικός χορός)
- με βάση τη μουσική και τον λόγο να εκφράζει δημιουργικά και με τρόπο δραματικό διάφορους χαρακτήρες, ζώα και καταστάσεις (δημιουργικό δράμα).
- να χρησιμοποιεί τα όργανα τάξης στις δημιουργικές εργασίες
- να αναγνωρίζει και να χρησιμοποιεί τα σύμβολα των ήχων
- να γνωρίζει τα διάφορα μουσικά στυλ στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του
- να γνωρίζει και να σέβεται την παραδοσιακή μουσική, τη δική του και των άλλων
- να αναπτύξει θετική στάση ως προς την καλή μουσική, ως μια μορφή τέχνης, είτε είναι παραδοσιακή, έντεχνη, λαϊκή κλπ.

- μέσα από τις διάφορες μουσικές δραστηριότητες να αποκτήσει αυτοπεποίθηση, πειθαρχία, αίσθηση ευθύνης και συνεργασίας, αυτοπειθαρχία, πνεύμα ομαδικότητας και κοινωνικοποίηση για τη διαμόρφωση μιας ισορροπημένης προσωπικότητας.

Το πρόγραμμα είναι δομημένο σε πέντε άξονες:

1. ΚΙΝΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Οι μαθητές παροτρύνονται να συμμετέχουν, εκτελώντας απλά ρυθμικά μοτίβα, σε παιχνιδοτράγουδα, σε απλούς κυκλικούς χορούς, καθώς και σε ασκήσεις, χρησιμοποιώντας με ρυθμό το σώμα τους. Με τον τρόπο αυτό εκτονώνονται, διασκεδάζουν και αποφορτίζονται, ενώ, ταυτόχρονα, δίνεται και μια πολύ καλή αφορμή να παίξουν και να τραγουδήσουν στη γλώσσα τους. Στο πλαίσιο αυτό μπορούν να ενταχθούν και να δοθούν σταδιακά ασκήσεις ρυθμικής ανάγνωσης και γραφής.

2. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Μέσα από τον πλούτο της ελληνικής μουσικής (έντεχνης – παραδοσιακής – λαϊκής), μέσα από μουσικές αναφορές στις παραδόσεις κάθε εθνικότητας (Μουσικές του Κόσμου), μέσα από το παραμύθι και τις αναφορές σε ανάλογα με τα δικά τους βιώματα, οι μαθητές /μαθήτριες των Δ.Υ.Ε.Π. αισθάνονται ανακούφιση, ασφάλεια και χαρά. Η Ψυχαγωγία, ως θεμελιώδες χαρακτηριστικό της Τέχνης, αποτελεί διαρκώς επιδίωξη και του εκπαιδευτικού προκειμένου να εμπνέει τον ενθουσιασμό για το μάθημα.

3. ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Η επαφή με τη μελωδία και με τον λόγο οξύνει τη συναισθηματική νοημοσύνη, θερμαίνει τις διαπροσωπικές σχέσεις και ανακουφίζει τους μαθητές /μαθήτριες από αισθήματα άγχους, ανασφάλειας και αβεβαιότητας. Καλλιεργείται η εμπιστοσύνη μεταξύ τους αλλά και η εμπιστοσύνη στο πρόσωπο του εκπαιδευτικού. Όταν τραγουδάμε είμαστε όλοι φίλοι.

4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Καθώς ο χρόνος προχωρά και η εξοικείωση με την ελληνική γλώσσα βαθιάνει, οι μαθητές μπορούν, με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού, να προσεγγίσουν ευκολότερα, μέσω της μουσικής τέχνης, εκδηλώσεις ή δραστηριότητες της τοπικής κοινωνίας (γιορτές – έθιμα – συνήθειες – εκδηλώσεις) και αυτό να γίνει οδηγός για την αρμονική ένταξή τους στο σύνολο.

5. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Ενδεικτικοί άξονες:

Μουσική ακρόαση. Σύνθεση μελωδίας με αφετηρία τον λόγο. Κίνηση – Δραματοποίηση. Δημιουργία ιστορίας για δραματοποίηση με

κίνητρο ήχους από κρουστά όργανα. Συσχέτιση μουσικής με άλλα μαθήματα του Προγράμματος. Αξίζει να επισημάνουμε ότι το παιδί κατά τη διάρκεια των μουσικών αυτοσχεδιαστικών δραστηριοτήτων αφιερώνει χρόνο, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα:

- διανοητική ενέργεια
- καλλιέργεια της ακουστικής του ευαισθησίας
- μουϊκές δεξιότητες και συγχρονισμό
- έντονη συγκέντρωση
- συναισθηματική συμμετοχή
- αντοχή και επιμονή

ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ - ΜΕΣΑ
1. ΚΙΝΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	1.1 Ρυθμός και κίνηση.	- Παιχνιδοτράγουδα απλά - Body Percussion - Χορός	- C.D. / Video - Μικρά κρουστά τάξης - Ηχοϊστορίες: επιλογή από το Βιβλίο Μουσικής Β' Δημοτικού Γενικής Παιδείας. - Παραμύθια που μετατρέπονται από τον διδάσκοντα σε ηχοϊστορίες.
	1.2 Ρυθμικές αξίες	- Διδασκαλία απλών ρυθμικών αξιών - μοτίβων - Διδασκαλία απλών μέτρων (διμερή, τριμερή μέτρα) - Ρυθμική ανάγνωση και γραφή. Εφαρμογή των όρων <i>ritardando</i> και <i>accelerando</i> .	- Μικρά κρουστά τάξης - Βιβλία Μουσικής Γ', Δ', Ε Δημοτικού γενικής παιδείας - Σύνδεση με το Διαδίκτυο, επίσκεψη στις προτεινόμενες ιστοσελίδες.
2. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	2.1 Αλληλεπίδραση μέσω της γλώσσας	- Τραγούδια: παιδικά, μελοποιημένη ποίηση, παραδοσιακά, σατυρικά, λαϊκά. - Γεωγραφική διεύρυνση: Διασκευές γνωστών έργων	- μελωδικό όργανο (αρμόνιο - κιθάρα -φλογέρα) - CD από το συνοδευτικό υλικό των

ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ - ΜΕΣΑ
		σε μονοφωνική επεξεργασία από όλες τις εθνικές μουσικές. - Ακρόαση παραμυθιού.	βιβλίων Μουσικής για την γενική εκπαίδευση - Video
	2.2 Εκμάθηση βασικής μουσικής γραφής και φθογγοσήμων	- Ανάγνωση των φθόγγων μιας οκτάβας. - Μικρά σολφέζ	- Πεντάγραμμο - Σύνδεση με το Διαδίκτυο, επίσκεψη στις προτεινόμενες ιστοσελίδες.
	2.3 Γνώση και εφαρμογή των βασικών μουσικών όρων δυναμικής	Εφαρμογή των δυναμικών <i>forte, piano, crescendo</i> και <i>diminuendo</i> .	- C.D. από το συνοδευτικό υλικό των βιβλίων Μουσικής για την γενική εκπαίδευση - Video με αποσπάσματα ορχηστρικών έργων.
3. ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	3.1 Ήχος Παιδαγωγός	- Ακρόαση επιλεγμένων έργων ελληνικού και ξένου ρεπερτορίου - Εκμάθηση ελληνικών τραγουδιών μεταφρασμένων στη γλώσσα των Προσφύγων. - Διδασκαλία μέσω μουσικού αυτοσχεδιασμού - Διακόσμηση της αίθουσας με εικόνες, φωτογραφίες, αφίσες κ.ά. που μπορούν να αξιοποιηθούν στη διδακτική του μαθήματος. - Αναφορές σε παράλληλα βιώματα των Ελλήνων προσφύγων (συναισθηματική αποφόρτιση)	- C.D. από το συνοδευτικό υλικό των βιβλίων Μουσικής για την γενική εκπαίδευση. - Αφήγηση ιστοριών σε συνδυασμό με ήχους - Δραματοποίηση - Σύνδεση με το Διαδίκτυο, επίσκεψη στις προτεινόμενες ιστοσελίδες.
4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ	4.1 Ένταξη στη "νέα πραγματικότητα" - στο νέο κοινωνικό σύνολο 4.2 Συμμετοχή στη	- Δημιουργία μικρής χορωδίας - Συνεργασία με γειτονικά σχολεία - Συμμετοχή σε τοπικά έθιμα - συνήθειες - Μουσικές δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τραγούδι, χρήση οργάνων, ακρόαση και	- Μουσικά όργανα - Συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών των κοντινών σχολικών μονάδων. - Ενθάρρυνση των μαθητών για ανάληψη πρωτοβουλιών.

ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ - ΜΕΣΑ
	χαρά της δημιουργίας	δημιουργικές εργασίες.	- Προτροπή προς τους μαθητές για τη συμμετοχή τους στις σχολικές εκδηλώσεις.
5. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> - Πειραματισμοί και πρώτες απόπειρες σύνθεσης απλών μελωδιών από τους μαθητές/μαθήτριες με τους βασικούς μουσικούς φθόγγους. - Αυτοσχεδιασμός με βάση συγκεκριμένο μελωδικό υλικό. - Συνοδεία τραγουδιών με απλό ρυθμό και χτυπήματα με παλαμάκια ή άλλα κρουστά. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ο εκπαιδευτικός φτιάχνει πρώτα ο ίδιος στοιχειώδη μελωδικά μοτίβα με τους βασικούς φθόγγους και οι μαθητές επαναλαμβάνουν. - Ο εκπαιδευτικός ακούει τη μελωδία που έφτιαξαν οι μαθητές, συνεργάζεται δημιουργικά μαζί τους και τους ενθαρρύνει. - Ακρόαση ζωντανής μουσικής και ηχογραφημένης. - Ακρόαση μουσικής που διεγείρει τη φαντασία των μαθητών, που εκφράζει την εσωτερική τους διάθεση και έχει σχέση με τα ενδιαφέροντά τους. - Δραματοποίηση ιστοριών και μικρών ποιημάτων ως επακόλουθο μιας καλής ακρόασης. 	<ul style="list-style-type: none"> - Φωνή, σώμα - Μελωδικά όργανα - Κρουστά όργανα π.χ. τύμπανα, ντέφι, ξυλάκια, τριγωνάκι, καστανιέτες κ.λπ. - Σύνδεση με το Διαδίκτυο, επίσκεψη στις προτεινόμενες ιστοσελίδες.

Προτεινόμενες ιστοσελίδες:

www.aesop.iep.edu.gr (Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια του ΙΕΠ)

www.photodentro.edu.gr

www.e-yliko.gr (Δικτυακή Εκπαιδευτική Πύλη του ΥΠΕΘ)

www.e-selides.gr

www.schools.ac.cy

www.iema.gr/data/EducationalProjects/Melina/Hxos_tis_mousikis.htm (Ο ήχος της Μουσικής – Πρόγραμμα Μελίνα)
www.e-epimorfosi.ac.cy

Οι παραπάνω ενεργητικές και βιωματικές μουσικές δραστηριότητες στόχο έχουν τη σφαιρική αντιμετώπιση της μουσικής τέχνης, την κατανόηση της συνύπαρξης του σώματος με τον νου μέσα στην τέχνη αυτή, την ανάδειξη της αμφίδρομης σχέσης που αποκαλύπτεται με τη μουσική: προσωπικότητα - πολιτισμός. Η Μουσική επιδρά στη σχέση ανάμεσα στην εκπαιδευτική συμπεριφορά των ενηλίκων και των αντιδράσεων των νέων. Επομένως ο ρόλος του εκπαιδευτικού – γνώστη της τέχνης της μουσικής – ως εμπνευστής και εμπνευστής της ομάδας είναι καταλυτικός. Χρησιμοποιώντας την εμπειρία του, τη φωνή, και, ακόμη, τα μουσικά όργανα, αποτελεί σημείο αναφοράς για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας και του ψυχισμού των παιδιών και των νέων.

Οι διδάσκοντες/ουσες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Εσωτ. Διανομή

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Δ/νση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Δ.Ε., Τμ. Α΄
- Δ/νση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Π.Ε., Τμ. Α΄
- Αυτ. Δ/νση Παιδείας, Ομογ., Διαπολ. Εκπ/σης, Ξένων και Μειον. Σχολείων
- Διεύθυνση Θρησκευτικής Εκπ/σης
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπ/σης